

Türklerin Tarih Sahnesine Çıkışları – Orta Asya Kültür Merkezleri – Türk Göçleri – İlk Türk Devletleri

1.

Bu haritada verilenlere göre,

- I. Türklerin ilk anayurtlarının etrafı dağlarla çevrilidir.
- II. İlk Türk toplulukları daha çok Çin ile savaşmışlardır.
- III. Türklerin ilk kültür merkezlerinden Anav, Orta Asya'dadır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) II ve III

2. Orta Asya'daki ilk kültür merkezlerinde yapılan kazılarda,

- keçeden dokunan çadırlar ile koyun yapağından eşyalar,
- topraktan kaplar ve maden işlemeciliğine ait kalıntılar,
- taşınabilir eşyalar üzerine işlenmiş hayvan figürlü süslemeler bulunmuştur.

Bu buluntular ışığında aşağıdaki genellemelerden hangisine ulaşamaz?

- A) Hayvancılıkla uğraşıldığı
B) Dokumacılık yapıldığı
C) Seramik faaliyetlerinin bilindiği
D) Süsleme sanatına yer verildiği
E) Toplu yaşam alanları için şehirler kurulduğu

3. Aşağıdakilerden hangisi ilk Türk topluluğu olarak bilinen İskitlere ait bir bilgi değildir?

- A) MÖ 8.- 7. yüzyıllar arası Orta Asya'dan göç ederek Karadeniz'in kuzeyine yerleşmiş olmaları
B) Alp Er Tunga ve Şu destanlarını bırakmaları
C) Sakalar olarak da bilinen Türk topluluğu olmaları
D) Herodot tarihinde bahsedilen Türk topluluğu olmaları
E) Kavimler Göçü'ne neden olmaları

4.

MÖ 16. yüzyılda başlayan, MÖ 12. yüzyıl ve MS 4.- 9. yüzyıllar arası Türklerin anayurtları Orta Asya'dan göç etmelerinin sonuçları arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Türk tarihinin araştırılmasının zorlaşması
B) Orta Asya dışında çok sayıda Türk devletinin kurulması
C) Avrupa'nın siyasi ve kültürel hayatında Türklerin etkili olması
D) Türklerin İslamlaşma süreçlerinin hızlanması
E) Avrasya üzerinde birçok yerin adının, zamanla Türkiye olarak bilinmesi

5.

Çin kaynaklarında Hiung-nu olarak bilinen Asya Hunları ile ilgili olarak,

- I. Orhun ve Selenga Irmakları ile Ötüken çevresinde bilinen ilk Türk devletini kurmuşlardır.
- II. Yenisey Yazıtları'nı bırakmışlardır.
- III. Tunguzları, Moğolları ve Yüceçileri itaat altına almışlardır.

bilgilerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve III   E) II ve III

6.

- Türklerin ilk kez bir bayrak altında toplanması
- Orduda Onlu Sisteme dayalı hiyerarşik bir düzen kurulması
- Çin ile İpek Yolu ticaretinin denetimi amaçlı savaşlar yapılması

Yukarıda verilen bilgiler aşağıdaki Türk devletlerinden hangisine aittir?

- A) Asya Hun İmparatorluğu   B) Eftalitler (Akhunlar)
C) Avarlar   D) Kök Türkler
E) Uygurlar

7.

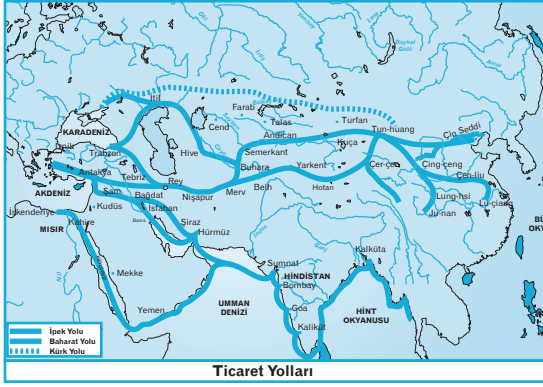
MÖ 209-174 yılları arasında Asya Hun hakani olan Mete Han, Çin'i baskı altına almak için akınlar düzenlemiş ve MÖ 200'de Çin ile Hunlar arasında yapılan antlaşmayla Çin; Hun Devleti'ne vergi vermeyi, Çin'in kuzeyindeki bozkırları Hunlara bırakmayı kabul etmiştir.

Mete Han'ın bu başarıları,

- I. topraklarını genişletme,
  - II. egemen devlet olma,
  - III. Çin'i asimile etme
- amaçlarından hangileriyle ilişkilendirilebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) II ve III

8.

Bu haritaya göre ticaret yollarının,

- I. Türk devletlerinin egemenliklerini pekiştirme,
- II. ekonomik alanda güçlenme,
- III. para kullanımını yaygınlaştırma

alanlarından hangilerinde Türklere öncelikle katkıların olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I ve III

9. Orhun Kitabeleri'nde töre, on bir yerde devlet anlamına gelen "il" kavramıyla birlikte verilmiştir.

Bu bilgiye göre Töre ile ilgili olarak,

- I. tahta çıkan Kağan'ın ilk icraatları arasında töreyi düzenleyerek yürürlüğe koymakla Kağan olmasına meşruiyet kazandırma,
- II. devletle halk arasındaki görev ve sorumlulukların esas alındığı hukuk normları olma,
- III. Türklerde nesiller arası milletin değerlerini koruyan hukuk kuralları olma

özelliklerinden hangileri savunulabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve III   E) I, II ve III

10. Aşağıdakilerden hangisi İslam öncesi Türklere ait değildir?

- A) Toygun   B) Kurgan   C) Kadı
D) Balbal   E) Toy

11. Minyatür sanatı ile mimaride "Türk Üçgeni" olarak bilinen kubbe ile duvar arasındaki bağlantıyı sağlamak için kullanılan tarz ilk kez aşağıdaki Türk topluluklarından hangisi tarafından kullanılmıştır?

- A) Uygurlar   B) Hunlar   C) Avarlar
D) Kök Türkler   E) Akhunlar

12.

- I. Yargu Kağan'ın başkanlığında büyük adli davalara bakılan yüksek mahkeme
- II. Yargan/
Yargucu Hırsızlık, yalan söyleme gibi adi suçlara bakan yerel mahkemelerin başkanı
- III. İçlik Yünden dokunan iç giysiler
- IV. Bengütaş Mimaride Uygurlardan itibaren kullanılan üslup
- V. Demir Kazık Orta Asya'da Türklerin Kutup Yıldızı için kullandıkları tabir

Yukarıdakilerden hangisinin açıklaması, karşısında yanlış olarak verilmiştir?

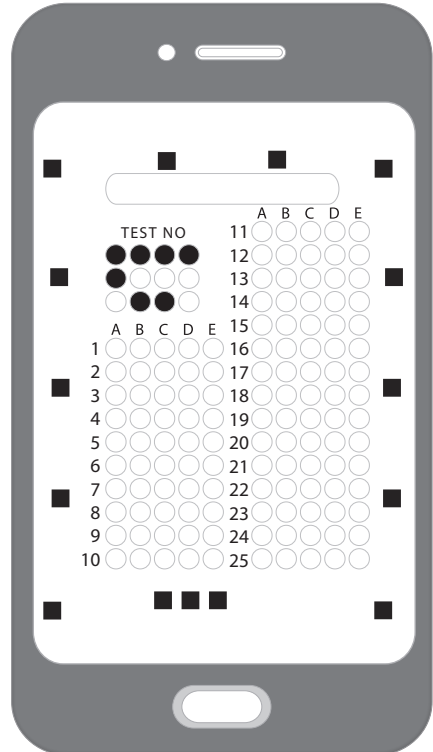
- A) V.   B) IV.   C) III.   D) II.   E) I.

13. Uygurların kitlesel olarak yerleşik yaşamı benimsemeleri,

- I. sanat,
- II. ekonomik uğraş,
- III. veraset sistemi

alanlarından hangilerinde kendisinden önceki Türk topluluklarından farklılık göstermelerine neden olmuştur?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I, II ve III

Ad / Soyad :

Sınıf / No :

ÇÖZ
BİTİR

Avrupa Düşüncesinde Meydana Gelen Değişimler

1. – Eğitim ve öğretim işleri kilisenin tekelinden çıkarılmıştır.
– Katolik Kilisesinde bölünmeler yaşanması ile skolastik düşüncenin yıkılma süreci hızlanmıştır.

Reform Hareketinin yukarıda verilen sonuçları göz önünde bulundurulacak olursa,

- I. yönetimde laik anlayışın ortaya çıktığı,
II. dinin, eğitim üzerindeki baskısının sona erdiği,
III. özgür düşünceyi engelleyen durumların güç kaybettiği

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) II ve III   E) I, II ve III

2. Haçlı Seferleri ile Müslümanlardan öğrenilen pusula sayesinde Avrupalılar açık denizlere çıkmış ve Coğrafi Keşifleri gerçekleştirmişlerdir.

Bu durumun,

- I. İpek ve Baharat Yolu'nun önemini yitirmesi,
II. Atlas Okyanusu kıyılarındaki limanların önem kazanması,
III. İtalya şehir devletlerinin zenginleşmesi,
IV. Osmanlı Devleti tarafından Fransa'ya kapitülasyonların verilmesi

gelişmelerinden hangilerine neden olduğu söylenemez?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) III ve IV   E) II, III ve IV

3. Soylular toplumun en üst tabakası olup kan yolu ile geçen soyluluk hakkına sahiplerdi. Din adamları ellerinde tuttukları yetkiler ve halkın aşırı dindar olmasından dolayı çok güçlendiler. Burjuvalar ticaretle uğraşırdı. Köylüler ise toplumun en alt tabakasını meydana getiriyordu.

Yukarıda verilen bilgilere dayanarak,

- I. Sosyal adaletsizlik vardır.
II. Kilise çağa damgasını vurmuştur.
III. Sözü edilen dönem Orta Çağ'dır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

4. XI. yüzyılda başlayan Haçlı Seferleri'ni skolastik düşüncenin ortaya çıkmasına neden olan Papalık organize etmiştir.
Bu durum aşağıdaki yargılardan hangisini doğrular?

- A) Kilise ve dinin halk üzerinde etkili olduğu
B) Kralların otoritesinin her dönemde güçlü olduğu
C) Aydınlanma Çağı'nın başladığı
D) Avrupa'da mezhep savaşlarının sona erdiği
E) Avrupa'da değerli maden birikiminin başladığı

5. Coğrafi Keşifler ve Reform Hareketlerinin Avrupa üzerindeki ortak sonucu, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Avrupa'da mezhep birliğinin bozulması
B) Hristiyanlık inancının yayılması
C) Kiliseye duyulan güvenin azalması
D) Sömürge imparatorluklarının kurulması
E) Kültürel iletişimin zayıflaması

6. Yeni Çağ'ın başlarında Avrupa'da feodalitenin yıkılmasından sonra monarşiler kurulmuştur. Bu durum yeni kavramları yeni değerleri gündeme getirmiştir. Krallar, sınırları içindeki toprakları korumayı ve uyruklarını güven içinde yaşatmayı kendilerine görev saymışlardır.

Buna göre,

- I. Toprağa dayalı ekonomik hayat önem kazanmıştır.
II. Laik yönetimler ortaya çıkmıştır.
III. Mutlak krallıklar güçlenmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) II ve III

7. Orta Çağ Avrupası'nda papalığın siyasi ve sosyal ayrıcalıklarının olması, düşünce alanında da tamamen kilise kurallarının geçerli olması Avrupa'da aşağıdakilerden en çok hangisinin gelişimini engellemiştir?

- A) Ekonominin   B) Bilimin   C) Hukukun
D) Merkezi otoritenin   E) Demokrasinin

8. Skolastik düşüncenin yıkılarak yerine pozitif düşüncenin oluşmasına neden olan Hümanizm hareketlerinin, İtalya'da başlamasında aşağıda verilenlerden hangisinin etkisi yoktur?

- A) Siyasi yapı   B) Coğrafi konum
C) İktisadi gelişmişlik   D) Kültürel yapı
E) Etnik yapı

9. Orta Çağ Avrupası'nın sonlarında,

- I. okuma - yazma oranının yükselmesi,
- II. çok sayıda ucuz kitap basılması,
- III. laik eğitim anlayışının ortaya çıkması

gelişmelerinden hangileri kağıt ile matbaanın kullanımının doğrudan sonuçlarından değildir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve III   E) I ve II

10. Coğrafi Keşifler insanlık üzerinde büyük değişikliklere sebep olmuş, dünyadaki mevcut anlayışları yeniden şekillendirmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu oluşumlardan biri değildir?

- A) Ticaretin gelişmesi
- B) Köle ticaretinin artması
- C) Besin çeşitliliğinin çoğalması
- D) Feodalitenin sosyal yapısının güçlenmesi
- E) Okyanusların öneminin farkına varılması

11. Yeni Çağ'da Avrupa'da;

- Coğrafi Keşiflerle, toprağa bağlılık azalmış, sömürgecilik hareketleri güç kazanmıştır.
- Reform Hareketleriyle kilisenin gücü sarsılmıştır.

Bu bilgiye göre Avrupa'da,

- I. köyden kente göçlerin görülmesi,
- II. ticaretin öneminin artması,
- III. halkın kiliseye duyduğu güvenin sarsılması

durumlarından hangilerinin yaşanması beklenir?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

12. Reform, XV.yüzyılda Avrupa'da Katolik Kilisesi'ne karşı yapılmış dinsel bir harekettir. Bu hareket yaygınlaşarak din savaşları haline dönüşmüştür. Almanya'da Reform Savaşları sonunda Ogsburg Antlaşması (1555) imzalanmıştır.

Bu antlaşmayla;

- Alman prensleri istedikleri mezhepleri seçebilecek,
- İsteyen aile istediği dinin hakim olduğu bölgede yaşayabilecektir.

Buna göre,

- I. Din ve vicdan hürriyeti doğrultusunda kararlar alınmıştır.
- II. Mezhep ayrılıkları keskinleşmiştir.
- III. Laik yönetim anlayışı benimsenmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I, II ve III

13. Avrupa'da ortaya çıkan aydınlanmacı düşünürlerin,

- I. halkın toplumsal ve siyasal konularda bilinçlenmesi,
- II. akılla kavranılmayan, deney ve gözlemlerle ispat edilemeyen bilgilerin reddedilmesi,
- III. ağırlıklı olarak her şeyin maddeye dayalı olduğunu savunan materyalizme yer verilmesi

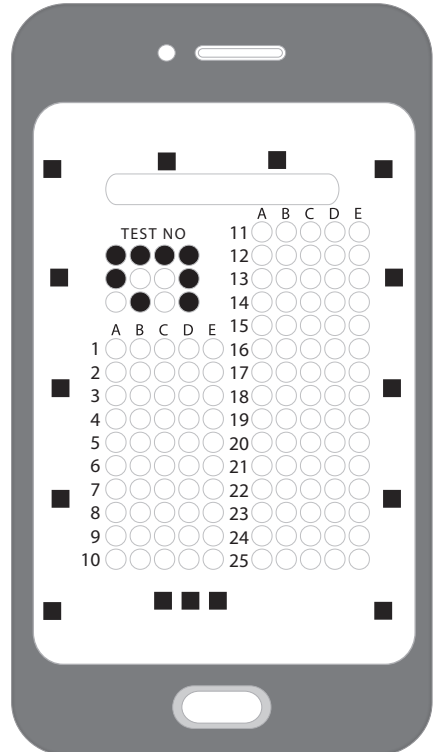
anlayışlarından hangilerini önemsemediği söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve III   E) I, II ve III

14. Amaca ulaşmak için her türlü yöneme başvurmanın uygun görüldüğü --- anlayışıyla hareket eden Avrupalı devletler, zenginlik kaynaklarını ele geçirerek birbirleri üzerinde hakimiyet kurmaya çalışmışlardır.

Buna göre, verilen boşluğa aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Makyavelizm   B) Dogmatizm   C) Sürrealizm
D) Liberalizm   E) Hümanizm

Ad / Soyad :

Sınıf / No :

ÇÖZ
GETİR

**Değişen Dünya Dengeleri Karşısında Osmanlı Siyaseti
(1595 – 1774) / Değişim Çağında Avrupa ve Osmanlı**

1. Lehistan'ın, Osmanlı egemenliğinde bulunan Eflak ve Boğdan'ın iç işlerine karışması üzerine çıkarılan sefer sonucunda Lehistan vergiye bağlanmıştır.

Bu bilgiye göre Osmanlı Devleti ile ilgili olarak,

- I. Egemenlik haklarına sahip çıkmıştır.
- II. Avrupa'daki etkinliğini korumuştur.
- III. Eflak ve Boğdan Lehistan'a bırakılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) I ve III   E) I, II ve III

2. 1577- 1590 Osmanlı-İran Savaşları'nın sonucunda imzalanan Ferhat Paşa Antlaşması ile Osmanlı sınırları Hazar Denizi'ne dayanmış ve Doğu'daki en geniş sınırlara ulaşılmıştır.

Buna göre,

- I. Duraklama sürecine rağmen fetih politikası devam etmektedir.
- II. Osmanlı Devleti İran'a askeri üstünlük sağlamıştır.
- III. İran'ın Anadolu'ya dönük Şii politikaları sona ermiştir.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I, II ve III

3. Lehistan ile imzalanan 1621 Hotin Antlaşması'nda yer alan,

- I. Hotin Kalesi Boğdan voyvodalığına geri verilecektir.
- II. Lehistan Kırım Hanlığı'na yıllık vergi ödeyecektir.
- III. Lehistan İstanbul'da elçi bulunduracaktır.

maddelerinden hangileri, Lehistan'ın ekonomik ve siyasal açıdan güç kaybetmesine yol açmıştır?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I, II ve III

4. Karlofça Antlaşması, Osmanlı Devleti'nin Batı'da toprak kaybına uğradığı ilk antlaşmadır. Antlaşma yirmi beş yıl boyunca Avusturya'nın garantörlüğüne bırakılmıştır.

Buna göre,

- I. Osmanlı Devleti askeri üstünlüğünü kaybetmiştir.
- II. Avusturya'nın her yönden üstünlüğü kabul edilmiştir.
- III. Avusturya Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğünü garanti altına almıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

5. XVII. yüzyılda Osmanlı yöneticileri, bütçe açığını kapamak için vergileri artırarak yeni kaynaklar aramış ve bu yükü gerek merkez gerekse yerel yönetimler aracılığıyla köylünün sırtına yüklemişlerdir.

Bu durum,

- I. diplomatik ilişkilerin geliştirildiği,
- II. vergi yükünün ağırlaştırıldığı,
- III. köylünün yoksullaştırıldığı

yargılarından hangilerini doğrulamaktadır?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

6. Duraklama Dönemi'nde Kadılar ve Sancak Beylerinin konumlarına uygun gelir elde etmek için halktan yasalara aykırı olarak para toplamaları,

- I. devlete duyulan güvenin azalması,
- II. Anadolu'da huzur ve asayişin bozulması,
- III. Celali İsyanlarının yaygınlaşması

gelişmelerinden hangilerine yol açmıştır?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

7. Avrupa'da mezhep birliğinin bozulmasından sonra yaşanan en büyük din savaşları olan Otuz Yıl Savaşları'nın sonucunda imzalanan 1648 Westfalya Antlaşması'nın,

- I. Avrupa'da güçler dengesinin değişmesi,
- II. Prusya Devleti'nin kurulması,
- III. Hollanda'nın bağımsızlığının tanınması

maddelerinden hangileri, Avrupa'nın siyasal haritasının değişmesine yol açmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

8. 1768- 1774 Osmanlı- Rus Savaşı'nda Avusturya Osmanlı Devleti'ne destek vermiştir. Avusturya'nın Osmanlı'ya desteklemesinin nedeni Rusya'nın Balkanlardaki ve Lehistan'daki faaliyetlerinden rahatsızlık duymasıdır. Ancak bir süre sonra Rusya'nın, Prusya ve Avusturya'ya Lehistan'ı paylaşma teklifinde bulunması Osmanlı Avusturya işbirliğini sona erdirmiştir.

Bu durum,

- I. Uluslararası politikada ulusal çıkarlar belirleyici olmuştur.
- II. Siyasal ittifaklar değişkenlik göstermiştir.
- III. Lehistan toprakları işgallere açık hale gelmiştir.

yargılarından hangilerini doğrulamaktadır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

9. İngiltere'nin Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğünü koruma politikasını benimsemesinde,

- I. Osmanlı Devleti'nin otoritesini güçlendirmek,
- II. Osmanlı'nın hammadde kaynaklarından yararlanmak,
- III. Rusya'nın sıcak denizlere inmesini engellemek

anlaşımlarından hangileri belirleyici olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

10. Ortodoks Mora halkının, Katolik Venedik yönetiminden gördüğü baskı karşısında Osmanlı Devleti'nden yardım istemesi,

- I. Osmanlı'ya koruyucu güç olarak gördükleri,
- II. Osmanlıların farklı din ve kültürlere adil davrandığı,
- III. Osmanlı'nın büyük devlet olma özelliğini sürdürdüğü

yargılarından hangilerini doğrulamaktadır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

11. II. Mustafa'nın Edirne'ye çekilerek devlet yönetimiyle ilgilenmemesi, Edirne'nin başkent yapılacağı söylentisi ve Şeyhülislam Feyzullah Efendi'nin önemli görevlere kendi yakınlarını ataması Edirne Olayı adı verilen ayaklanmaya yol açmıştır.

Bu bilgiye göre Osmanlı Devleti ile ilgili olarak,

- I. iç sorunların yaşandığı,
- II. iltimasın (adam kayırma) görüldüğü,
- III. Lâle Devri'ne girildiği

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

12. Osmanlı Devleti'nin sınırları XVIII. yüzyıldan itibaren savaşlarda alınan yenilgiler sonucunda daralmaya başlamıştır.

Bu durum,

- I. vergi gelirlerinin azalması,
- II. orduya dönük islahat hareketlerinin yoğunlaşması,
- III. tarımsal üretimin düşmesi

gelişmelerinden hangilerine ortam hazırlamıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

13. Osmanlı Devleti'nin 1715'de Venediklileri yenilgiye uğratarak Mora'yı geri alması üzerine Avusturya, Karlofça Antlaşması'nın bozulduğunu ileri sürerek Osmanlı Devleti'ne savaş ilan etmiştir.

Buna göre,

- I. Karlofça Antlaşması'nın garantör devletinin Avusturya olması,
- II. Venediklilerin , Avusturya'ya Mora'yı önermesi,
- III. Avusturya'nın Ege Denizi'nde üs kurmak istemesi

durumlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

14. 1739 Belgrat Antlaşması'ndan sonra Osmanlı Devleti İsveç ile, Rusya ise Avusturya ile ittifak antlaşması imzalamış ve bu ittifakların yarattığı caydırıcılık 1768 yılına kadar sürecek bir barış ortamı yaratmıştır.

Bu gelişmeler,

- I. Osmanlı Devleti ve Rusya denge politikasına yönelmişlerdir.
- II. İsveç'in Osmanlı'yla ittifak yapmasındaki temel amacı Baltık kıyılarını koruma politikasıdır.
- III. Avusturya ve Rusya'nın birlikte hareket etmelerinin nedeni Balkanlarda etkinlik sağlama düşüncesidir.

durumlarından hangileri ile açıklanabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

15. Rusya ile imzalanan 1739 Belgrat Antlaşması ile Rus Çarının Avusturya İmparatoru'na eşit olduğu Osmanlı Devleti tarafından onaylanmıştır.

Buna göre,

- I. Osmanlı Devleti, Rusya ile Avusturya'nın protokol bakımından denk olduğunu kabul etmiştir.
- II. Osmanlı Devleti Rusya'yı bir Avrupa devleti olarak onaylamıştır.
- III. Avusturya Rus egemenliğine girmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

16. Duraklama Dönemi'nin sonuna kadar Osmanlı İmparatorluğu dünyanın en büyük güçlerinden biri olmuştur. Bu dönemde devletin sınırları genişlemiş, dış görünüşü eski ihtişamını korumuş, ancak iç yapısında önemli bozukluklar belirlemeye başlamıştır.

Aşağıdakilerden hangisinin Osmanlı Devleti'nin iç yapısındaki aksaklıkların öncelikli nedeni olduğu savunulabilir?

- A) Ekonominin bozulması
- B) Yönetimin bozulması
- C) Ordu ve donanmanın bozulması
- D) Eğitim sisteminin bozulması
- E) Eyalet yönetiminin bozulması

17. Aşağıdakilerden hangisi, Avrupalıların öncülüğünde gerçekleştirilen Coğrafi Keşiflerle ilgili doğru bir bilgi değildir?

- A) Keşiflerin başlamasında ticaret yollarının Türklerin kontrolüne geçmesi etkili olmuştur.
- B) Daha çok İspanyol ve Portekizli denizcilerin öncülüğünde gerçekleşmiştir.
- C) İpek ve Baharat Yolları'nın önem kaybetmesine neden olmuştur.
- D) Akdeniz ticaretinin önemi azalmıştır.
- E) Avrupa'da feodalite yıkılış sürecine girmiştir.

18. İspanya'da Engizisyon mahkemelerinden kaçan Yahudilerin Osmanlı Devleti'nden yardım istemesinde devletin,

- I. farklı ulus ve inançlara karşı hoşgörülü olma,
- II. teokratik devlet anlayışı ile yönetilme,
- III. idari ve siyasi yapılanmaya önem verme

özelliklerinden hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I, II ve III

19. Reform hareketleri sonucu Avrupa'da,

- Laik eğitim veren okullar açılmış,
- Kilisenin topraklarına el konulmuş ve malları yağmalanmıştır.

Bu gelişmelerin,

- I. kilisenin toplum üzerindeki etkisinin azalması,
- II. özgür düşünce ortamının gelişmesi,
- III. Rönesans hareketlerinin başlaması

sonuçlarından hangilerine zemin hazırladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I, II ve III

20. Tarhuncu Ahmet Paşa denk bütçe hazırlayarak saray masraflarını kısmış, ancak Tarhuncu Ahmet Paşa'nın bu çalışması öldürülmesine yol açmıştır.

Buna göre, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Yenilikler taht değişikliklerinde etkili olmuştur.
- B) Yenilikler, çıkarları zedelenenler tarafından engellenmiştir.
- C) Sanayi İnkılabı'nın olumsuz etkileri silinmeye çalışılmıştır.
- D) Ekonomik açığı kapamak için dış borçlanmaya gidilmiştir.
- E) Yeniliklerde halkın istekleri gözetenmiştir.

21. İbrahim Müteferrika matbaanın açılmasından sonra bir bilim kurulu oluşturularak bazı önemli Arapça ve Farsça eserlerin Türkçe'ye tercüme edilmesini sağlamıştır.

Bu durum,

- I. kültürel birikimin artması,
- II. Araplaşma sürecinin başlaması,
- III. Türk dilinin gelişiminin yavaşlaması

gelişmelerinden hangilerine ortam hazırlamıştır?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

22. I. 1739 - Belgrad Osmanlı topraklarına Belgrad katılmıştır. Antlaşması
II. 1711 - Prut Rusya tarafından Azak Kalesi Osmanlı'ya iade edilmiştir. Antlaşması
III. 1774 - Küçük Kaynarca Kırım'ın bağımsızlığı kabul edilmiştir. Antlaşması
IV. 1718 - Mora, Venedik'e bırakılmıştır. Pasarofça Antlaşması
V. 1792 - Yaş Kırım'ın Rusya'ya ait olduğunu Osmanlı Devleti kabul etmiştir. Antlaşması

Yukarıdakilerden hangisinin açıklaması, karşısında yanlış olarak verilmiştir?

- A) V.   B) IV.   C) III.   D) II.   E) I.

23. İstanbul'da daha çok Yeniçerilerin çıkardığı isyanlara dönem dönem ulema sınıfı ile halkın da destek verdiği görülmüştür.

Bu durumun,

- I. Osmanlı yönetimi ordu üzerindeki denetimini kaybetmiştir.
- II. İsyanların çıkmasında sınırlı da olsa ulema sınıfının etkisi görülmüştür.
- III. İsyanların temel amacı rejimi değiştirmektir.

yargılarından hangilerine kanıt olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

24. Duraklama Dönemi'nde yönetim, ordu, ekonomi, toprak sistemi ve hukuksal alandaki bozulmalar halkın devlete olan güvenini azaltmış ve Anadolu'da Celali Ayaklanmaları yaygınlaşmıştır.

Bu durum,

- I. tarımsal üretimin azalması,
- II. köyden kente göçün hızlanması,
- III. toprak reformunun yapılması

gelişmelerinden hangilerine yol açmıştır?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

25. İstanbul İsyanlarının nedenleri arasında yer alan,

- I. devşirme sisteminin bozulması,
- II. merkezdeki yöneticilerin birbirleriyle olan mücadeleleri,
- III. ulema sınıfının yönlendirmesi

gelişmelerinden hangileri, çıkar gruplarının dönem dönem askerleri kullanarak saray üzerinde baskı kurmaya çalıştıklarını kanıtlamaktadır?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) II ve III   E) I, II ve III

